

Posudek oponenta rigorózní práce

Vypracoval : JUDr. Ing. Radka Zahradníková, Ph.D., LL.M.

Rigorózní práce: **Částečné zastavení exekuce vůči majetku manžela povinného**

Autorka: **Mgr. Barbora Holá**

1. Úvodem

Obhajobou rigorózní práce, která je součástí státní rigorózní zkoušky, se u absolventů magisterských studijních programů v oblasti práva, kteří získali akademických titul "magistr", ověřuje, zda prohloubili teoretické znalosti získané vysokoškolským studiem, získali schopnost samostatně vědecky pracovat (včetně adekvátní práce se zahraničními prameny) a využívat nabyté poznatky v praxi. Současně musí uchazeč prokázat, že si osvojil základy metodologie vědecké práce (čl. III. odst. 1 ve spojení s čl. V odst. 1 vyhlášky děkana FPR č. 8D/2019, o rigorózním řízení na Fakultě právnické ZČU). Obsahově musí rigorózní práce vycházet z následujícího: jde o odbornou, vědeckou práci, kterou se autor obrací na ostatní odborníky. Tlumočí jim poznatky, které nabyt vlastním studiem, a sděluje jim závěry, k nimž samostatně dospěl. V rigorózní práci má její autor osvědčit, že prohloubil své znalosti a získal schopnost samostatné práce s novými teoretickými a praktickými poznatky.

2. Systematika rozvržení tématu

Výše uvedené téma autorka zpracovala do několika kapitol, kdy si autorka stanovila za cíl „podrobně zanalyzovat problematiku částečného zastavení exekuce vůči majetku manželky povinného, a to zejména s přihledem k novele provedené zákonem č. 139/2015 Sb.“, jak lze dovodit ze závěru práce. Poté následuje kapitola

první mající za cíl vymezit pojmy jako například exekuční řízení, exekuční titul, manželské majetkové právo, či zákonný a smluvený režim. V kapitole druhé autorka pojednává o částečném zastavení exekuce vůči majetku manželky povinného, respektive možnosti postihu majetku manželky povinného v rámci exekuce, v rámci které rozčlenila procesní obranu manželky povinného a rozsah možností postihu jejího majetku do dvou etap a to do 30. 6. 2015 a po 1. 7. 2015. Ve třetí kapitole autorka rozebírá konkrétní příklady týkající se například postihu majetku manželky povinného po zrušení bezpodílového spoluvlastnictví manželů, dále týkající se postihu společného jmění manželů pro dluh vzniklý před uzavřením manželství a před 1. 1. 2014 a příkázání pohledávky z účtu manželky povinného u peněžního ústavu pro dluh spadající do společného jmění manželů. V pořadí čtvrté kapitole autorka provádí exkurz do slovenské a německé právní úpravy a komparuje tyto právní úpravy s českou právní úpravou. Práce je zakončena závěrem v českém jazyce a anglickém jazyce a seznamem použité literatury a dalších pramenů. Práce dále obsahuje několik příloh představujících rozhodnutí Obvodního soudu pro Prahu 10 a Městského soudu v Praze. V práci absentuje seznam použitých zkratk, který by se měl objevit v úvodu práce. Autorka by se tak vyvarovala nutnosti definovat zkratky v textu práce, jako činí např. na str. 10, 15, 27 práce a dále nutnosti citovat celé znění právního předpisu, jako činí např. v poznámce pod čarou č. 7 na str. 11. Ostatně některé zkratky autorka sama důsledně nedodržuje, např. manžel povinného na str. 8 práce, kdy následně však na str. 10 používá pojem manželka povinného. Z hlediska struktury práce je možné konstatovat, že klíčová kapitola práce 2 je poněkud nekonzistentní. Již její samotný název není zcela přiléhavý, rovněž jako název kapitoly 2.2, který odporuje názvu kapitoly 2.2.1.1. Vnitřní řazení podkapitoly 2.2 je nelogické a zmatené, neboť členění na postih společného jmění manželů a výlučného majetku manželky povinného není výrazné, přitom jde o podstatné kritérium při volbě způsobu obrany. Struktura práce přitom nereflektuje ani další podstatné kritérium, a to okamžik vzniku dluhu, které se rovněž odráží v možnosti postihu společného jmění manželů. Navíc se autorka na mnoha místech práce ve svých myšlenkách překrývá.

Celkově tak bohužel nelze konstatovat, že práce je konzistentní a má logickou strukturu. Nicméně téma, které si autorka ke zpracování práce zvolila, autorka ve své

práci vyčerpala. Kapitole třetí předložené práce nelze upřít její původnost. Ostatně v rozboru konkrétních příkladů z praxe lze spatřovat přínos práce.

3. Obsahová stránka práce

Předložená rigorózní práce je popisného charakteru, jak ostatně autorka sama připouští v závěru práce na str. 100. Autorka se však rovněž v kapitole 4 práce snaží používat i metodu komparace.

Autorčin styl psaní je poněkud zvláštní. Autorka místy k deskripci projednávané problematiky používá 1. osobu množného čísla, např. „považujeme“ či „nazýváme“ na str. 15 práce či „budeme nacházet“ na str. 101 práce. Za situace však, kdy autorka na str. 15 necituje žádnou použitou literaturu, je otázkou, koho tím kromě sebe míní. Na str. 65 práce však již používá 1. osobu jednotného čísla, „troufám si“. Dále se v rigorózní práci jeví jako nepřiměřené používání některých ač příznačných, avšak nevhodných výrazů, např. napospas na str. 54 či ponejprv na str. 73 práce, výškrtnutí na str. 52 práce či pražádný na str. 61.

Autorka se orientuje v právní úpravě uspokojivým způsobem a dokáže ji aplikovat. Místy se však lze setkat s nepochopením popisované problematiky. To lze demonstrovat např. na tvrzení autorky na str. 7 práce „exekuční řízení je nezbytnou a neopomenutelnou součástí civilní práva“, kdy autorka zjevně opomíjí rozdíl práva soukromého a veřejného, do něhož obecně procesní právo spadá. Totéž nepochopení se pak dále objevuje na str. 8 práce. Na téže straně se dále objevuje autorčina teze, že „řízení exekuční je řízením sekundárním, kterému vždy musí řízení nalézací předcházet“, kdy autorka zjevně vylučuje možnost nuceného výkonu rozhodnutí jiných exekučních titulů než vykonatelných rozhodnutí soudů. Tutéž nesprávnou myšlenku autorka opakuje na str. 11 práce „zaměřený na vymožení práva přiznaného v řízení nalézacím“. Dále například autorka nerozlišuje mezi pojmem rejstřík a seznam, viz str. 39 práce a opomíjí, že seznam listin o manželském majetkovém režimu obsahuje rejstřík a sbírku listin (§ 35j odst. 2 notářského řádu).

Citace použitých pramenů vykazuje značné nedostatky. Citace některých právních předpisů je velmi zvláštní, jako např. „Exe. Řád, ze dne 3. 4. 2001.“ Největší slabinou předložené práce je však skutečnost, že v práci absentují odkazy na použitou literaturu, což je patrné nejen v kapitole 1 u historického přehledu a u kapitoly 4, ale i u dalších kapitol, např. na str. 23, 26, 28, 30, 32, 36, 39 či 41, 56, 57, 60, 87, na nichž autorka neodkazuje na žádnou použitou literaturu předstírajíc, že veškeré myšlenky jsou původními myšlenkami autorky. Na každé stránce práce by přitom měly být odkazy na použitou literaturu vtěleny do poznámek pod čarou.

Předložená rigorózní práce rovněž postrádá práci se zahraniční literaturou, kdy se za zahraniční literaturu nedá považovat odkaz v poznámce pod čarou č. 109 na KLEIN, Šimon. Zákonný manželský majetkový režim z komparativního hlediska. Ad notam. 2017, roč. 2017, č. 6, s. 3-7, ISSN 1211-0558. Pokud autorka v seznamu použité literatury cituje ŠTEVČEK, Marek a kol. Exekučný poriadok. Komentár. Vyd. 3. Praha: C.H.Beck, 2018. 1072 s. ISBN 978-80-7400-706-4 a ŠTEVČEK, Marek a kol. Občiansky zákonník I. zväzok. Komentár. Vyd. 2. Praha: C.H.Beck, 2019. ISBN 978-80-7400-770-5, tyto však v práci nikde necituje. Jinou zahraniční literaturu přitom autorka nepoužívá.

Za adekvátní práci se zahraničními prameny nelze považovat ani kapitolu 4 práce, neboť ta neobsahuje téměř žádné odkazy na použitou literaturu, jak již bylo vytknuto shora. V podkapitole 4. 2 přitom autorka vůbec nezmiňuje otázku, jak německá právní úprava řeší postižení majetku manžela povinného v rámci výkonu rozhodnutí.

4. Formální stránka práce

Po formální stránce práce splňuje požadavky kladené na rigorózní práce. Práce byla zpracována v dostatečném rozsahu (viz čl. V odst. 7 vyhlášky děkana FPR č. 8D/2019, o rigorózním řízení). Práce však obsahuje mnoho formálních chyb a překlepů, které svědčí o nedostatečnosti závěrečné korektury textu, např. v názvu kapitoly 3.3 „před uzavření manželství“ na str. 76 práce, v názvu kapitoly 2.1 Obecný

úvod (předpoklady podání návrhu na částečné zastavení? – aktivní?, rozhodná data), „rektifikačních snahách zákonodárců“ na str. 101 práce či „rozhodnutí vzešlá z nalézací řízení“ na str. 7 práce, uvedení vadného letopočtu v poznámce pod čarou č. 10, „obrané“ na str. 14 práce, „obrané“ na str. 47 práce, „soudním exekutorem, který v něm činní úkony“ na str. 15 práce, „jjsou“ na str. 18 práce, „všechny rozhodnutí“ na str. 19 práce, „soudní exekutorovi“ na str. 22 práce, či „že se manželé o svých právech a povinnost dokážou dohodnout“ na str. 41 práce či „návrh na zastavení exekuce vůči exekučně postiženého majetku manželky povinného“ na str. 46 práce, „tyto výše uvedená data“ na str. 47 práce, „pouze, co do exekučních příkazů postihující majetek“ na str. 18 práce, „zákonném upraveného“ na str. 50 práce, „nevyškrtl“ na str. 51 práce, „odklad řízení“ na str. 52 práce, „elektronifikací“ na str. 57 práce, „dohází“ na str. 60 práce, „ponechat rozdělí období“ na str. 55 práce, „byly posilněny“ na str. 57 práce, „řešení v rámci tohoto řízení“ na str. 99, „právní úpravu vznikající v bezprostřední“ na str. 84 práce, „k největším změně“ na str. 59 práce, či „zákon mu dávat“ na str. 91 dole. Práce rovněž obsahuje nesrozumitelně naformulované myšlenky autorky, např. „pouze, co do exekučních příkazů postihující majetek tohoto její výlučný nebo majetek“ na str. 18 práce či „brání odmítnout přijmout návrh“ na str. 16 práce, „Naproti tomu u institutu exekuce je historii věnováno pouze pro představu vývoje tohoto institutu“ na str. 100 práce či „Nemůže však mylně dospět k závěru, že se jedná o principy a postupy dogmatické“ na str. 101 práce, „Úspěšná bude manželka povinného v případě, že novelou došlo k takové změně možnosti rozsahu postihu majetku manželky povinného toto po 1. 7. 2015 odůvodňující“ na straně 49 práce. Dále je třeba poukázat na vadnou interpunkci, např. na téže straně 18, 23, 24, 48 práce.

5. Závěr

Celkově je nutné konstatovat, že autorka svojí předloženou rigorózní prací splnila požadavky, které jsou na rigorozanta kladeny, pouze zčásti (viz Systematika rozvržení tématu a obsahová a formální stránka práce). Autorka si sice v úvodu nevytkla cíl, nicméně ten je možné odvodit z textu samotné práce. Tento cíl byl předloženou rigorózní prací naplněn. Práce je rozbohem platné i již neplatné právní úpravy možností postihu majetku manžela povinného. Neodpovídá sice zcela názvu

práce, kterou je pouhé částečné zastavení exekuce vůči majetku manžela povinného, ale vzhledem k tomu, že podání vylučovací žaloby předcházelo stavu de lege lata, lze ho ještě akceptovat. Práce postrádá adekvátní práci nejen s vnitrostátní, ale i zahraniční literaturou, neboť ve značné části práce absentují odkazy na použitou literaturu, které by se měly objevit v poznámkách pod čarou. Proto nelze než uzavřít, že předložená práce splňuje požadavky stanovené vyhláškou děkana FPR č. 8D/2019, o rigorózním řízení pouze částečně. Autorka nicméně předloženou práci prokázala schopnost samostatně odborně pracovat ve zvoleném tématu. Rovněž prokázala, že si osvojila základy metodologie vědecké práce.

I přes shora uvedené výtky doporučuji předloženou rigorózní práci k obhajobě! Při obhajobě diplomové práce by autorka mohla nastínit svoje úvahy de lege ferenda, vyjádřit se k případnému zavedení teritoriality soudních exekutorů na území ČR a dále analyzovat odpovědnost za újmu způsobenou soudním exekutorem.

V Plzni dne 31. března 2020

JUDr. Ing. Radka Zahradníková, Ph.D., LL.M.